

GIDS VOOR DE VLAAMSE ICOONFIETSROUTES

9 ROUTES VOOR EEN FIETSVAKANTIE IN VLAANDEREN

VISITLIMBURG.be

Het beste van Vlaanderen met de fiets

4

KUSTRROUTE

8

FRONTRROUTE 14-18

26

HEUVELROUTE

51

SCHELDROUTE

108

MAASROUTE

136

KEMPENROUTE

144

GROENE GORDELROUTE

168

KUNSTSTEDENROUTE

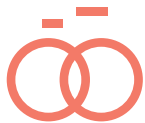
189

VLAANDERENROUTE

242

2500 kilometer met de icoonfietsroutes

Het beste van Vlaanderen met de fiets

Fietsen zit de Vlaming in het bloed. Geen wonder als je weet hoeveel er langs de Vlaamse fietswegen te zien valt. De negen icoonfietsroutes uit dit boek leiden je langs het allerbeste van Vlaanderen. Elke icoonfietsroute verbindt de mooiste stukjes van de streek met elkaar rond één bepaald thema. Zo loopt de Kunststedenroute dwars door Vlaanderen in een afwisseling van natuurlandschappen en kunst of ontdek je op de Heuvelroute de nodige kuitbijters en streekbieren. Het zijn stuk voor stuk makkelijk te navigeren routes langs onsterfelijke klassiekers.

Bovendien tel je de afstanden tussen al dat schoons in fietsminuten, niet in uren. Het maakt Vlaanderen tot een uitgelezen fietsland, waar je de routes combineert zoals je zelf wil: één dagje uit, een weekend weg of een tocht van vijf dagen, het kan allemaal. Nog een handigheidje: naar je vertrekpunt kun je zonder problemen met de auto of de trein. En als je verder wil, zijn er legio mogelijkheden om je tocht te vervolgen in Wallonië, Frankrijk, Nederland of Duitsland.

Al blijft afwisseling wellicht de grootste troef van deze iconische fietsroutes. Zo vind je voor elke vlakte en voor elke vallei wel een heuvelrug, al dan niet gekwalificeerd als 'muur'. Aan jou de keuze of je wil zweten, uitwaaien, of allebei.

Een gids voor de Vlaamse icoonfietsroutes

Ter voorbereiding en voor onderweg

De icoonroutes uit deze fietsgids bieden de ideale leidraad om het DNA van Vlaanderen te ontdekken. Deze gids wil je ideeën geven, maar je ook helpen bij de voorbereiding van je tocht. Bovendien gaat deze gids mee op pad. Hij past dan ook perfect in je fietstas en door zijn spiraalrug blader je probleemloos naar de fietskaart van de route die je koos. En op de aansluitende pagina's passeren alle bezienswaardigheden waar je langskomt, de revue.

Een route kiezen

Ben je geïnteresseerd in cultuur of wil je liever de Vlaamse heuvels bedwingen, heb je een fascinatie voor de Frontstreek met zijn beladen geschiedenis of duik je liever in het steenkoolverleden van Limburg? Ben je een gemoedelijke fietser of een ware kilometervreter? Voor elk fietsersprofiel biedt deze gids een geschikte route, die je naar wens kunt verkorten of uitbreiden, want alle routes laten zich perfect aaneen schakelen.

Elke icoonfietsroute heeft een eigen kleur, die niet alleen op het terrein, maar ook in deze gids terugkomt.

Ontdek de 'iconen van de icoonroutes': dit zijn de meest kenmerkende highlights van de icoonroutes. Aan elke icoon die je onderweg passeert, is een kadertekst gewijd en op de fietskaarten herken je de iconen aan het icoonroutelogo.

e.VaetFlinders

Alle routes worden in tegenwijzerzin beschreven, maar je kunt elk parcours perfect in de andere richting rijden. De Vlaanderenroute ten slotte, combineert (delen van) de (meeste) icoonfietsroutes tot één grote lus doorheen Vlaanderen.

Icoonfietsroutes voor iedereen

De icoonfietsroutes zijn er om te genieten en te proeven van het beste van Vlaanderen. Aan jou de keuze in welk tempo en welke afstand je fietst. Het inspanningsniveau geeft je alvast een idee van wat je mag verwachten:

 ● ○ ○ Niveau 1 - Vrijwel vlak, hooguit 'vals plat'.

 ● ● ○ Niveau 2 - Licht heuvelachtig met af en toe een korte helling.

 ● ● ● Niveau 3 - Heuvelachtig met af en toe steilere hellingen.

Volg de bordjes

Alle icoonfietsroutes zijn volledig en in twee richtingen bewegwijzerd. Je kiest zelf in welke richting je de route wil fietsen, en waar je wil starten of aankomen. De bewegwijzering is eenvoudig en duidelijk. Alle fietsborden vermelden de naam van de route, de kleur ervan en de te volgen rijrichting.

Plan je fietsvakantie online en vind een geschikte overnachtingsplek

Op de website www.vlaanderenmetdefiets.be vind je een fietsvakantieplanner om je fietsvakantie in Vlaanderen in detail verder uit te stippelen.

Naast een volledig overzicht van bezienswaardigheden vind je er alle logies die Toerisme Vlaanderen aanbeveelt in de buurt van jouw fietsbestemming. Boek voor je vertrekt en je peddelt een zorgeloze fietsvakantie tegemoet.

Met de trein op fietsvakantie

Langs elke icoonfietsroute vind je steeds meerdere op- en uitstapplaatsen in een NMBS-station. Zo kun je duurzaam op fietsvakantie of eenvoudig met de trein terugkeren naar je startpunt.

Over de landsgrenzen heen

Jouw fietsvakantie hoeft niet te stoppen aan de landsgrenzen. De icoonfietsroutes Kustroute, Maasroute, Schelderoute en Heuvelroute lopen naadloos door over de landsgrenzen of maken deel uit van een internationale EuroVelo-route. De EuroVelo-routes staan ook aangeduid op de wegwijzers van de icoonfietsroutes.

Toegankelijk Vlaanderen

Vlaanderen is een aangenaam vakantie­land voor iedereen: jonge of iets oudere bezoekers, toeristen met of zonder een beperking of zorgvraag, op www.visitflanders.com/toegankelijkheid vind je heel wat informatie om je reis of dagtrip in Vlaanderen voor te bereiden en volgens jouw specifieke behoeften en wensen in te vullen.

Meldpunt

Een probleem op de route, een bordje weg of nog vragen? Laat het ons weten op www.vlaanderenmetdefiets.be

KUSTROUTE

85 km

Ben je bestand tegen een windstoot en hou je van de zilte smaak van de zee? Dan zit je gebeiteld met deze Kustroute die je trakteert op een combinatie van natuur, maritieme geschiedenis en cultuur. Toer langs het strand met uitzicht op zee, fiets door duinen en bossen en verken de uitgestrekte, vlakke polderlandschappen. Het Zwin Natuur Park in Knokke-Heist, de IJzermonding in Nieuwpoort en het Westhoek-natuurgebied in De Panne ontvangen je met open armen.

Onderweg maak je kennis met de rijke historie van het kustleven: van de Romeinse stad Oudenburg tot het middeleeuwse Nieuwpoort, maar ook met de belle-epoquenostalgie in De Haan en de herkenbare, naoorlogse architectuur van Oostende. De liefhebbers van kunst worden op hun wenken bediend door de vele musea en galeries onderweg, maar evenzeer door verrassende *street art* en door de kunstwerken van het permanente Beaufort-beeldenpark.

In de havens ten slotte, brengen de kustvissers verse vis en garnalen aan land, die door de Noordzeechefs in de heerlijkste gerechten op je bord worden gebracht.

KUSTROUTE

85 km

start

= de Belgisch-Nederlandse grens in Retranchement.
Je kunt je **wagen achterlaten** (niet gratis) op de parking van het Zwin Natuur Park, Graaf Léon Lippensdreef 8, 8300 Knokke-Heist.

Het dichtstbijzijnde **treinstation** **(B)** is dat van Knokke-Heist, Maurice Lippensplein 25, 8300 Knokke-Heist.

Aansluiting met de LF Kustroute in Nederland:
www.lfkustroute.nl

finish

= de grens België-Frankrijk in De Panne, op de oude spoorlijn 73 Veurne-Dunkerque.

Je kunt **parkeren** bij de grensovergang België-Frankrijk aan de Duinhoekstraat, in 8660 Adinkerke (De Panne)

Het dichtstbijzijnde **treinstation** **(B)** is dat van De Panne, Stationsplein 9, 8660 Adinkerke (De Panne).

Aansluiting met La Vélomaritime in Frankrijk:
www.lavelomaritime.fr

RIJRICHTING

Van oost naar west

REFERENTIEPUNTEN

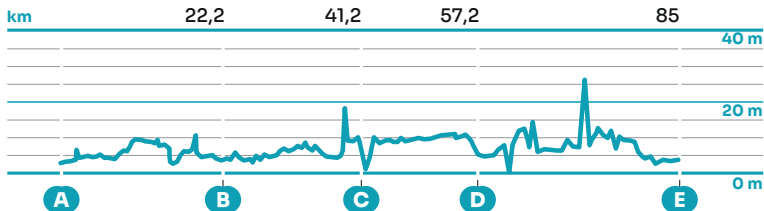
KM

0	A	Grens België-Nederland, Retranchement
22,2	B	SEA LIFE, Blankenberge
41,2	C	Fort Napoleon, Oostende
57,2	D	Fietsknooppunt 81, Westende-Bad
85	E	Grens België-Frankrijk, Adinkerke

BLZ.

10
10/13
13/16
16/22
22

HOOGTEPROFIEL

Noordzee

Zwin Natuur Park

Retranchement start

Knokke-Heist

Vlaams Natuurreservaat De Baai van Heist

Uitkijkpunt Port of Antwerp-Bruges

Zeebrugge

Heist

Duinbergen

Het Zoute

Knokke

Ramskapelle

Westkapelle

Sluis

Zwankendamme

Lissewege

Blankenberge

Uitkerke

A > **B** 22,2 km

Van de Grens België–Nederland in Retranchement
naar SEA LIFE in Blankenberge

Zwin Natuur Park >

In 1952 stichtte graaf Léon Lippens, toenmalig directeur van de vastgoedmaatschappij Compagnie het Zoute, natuurliefhebber én vogelkenner, natuurreservaat ‘Het Zwin’. Het was meteen het allereerste ‘reservaat’ in Vlaanderen, goed voor 150 ha natuur. Een jaar later vormde de Compagnie de voormalige koninklijke tuin om tot een educatief vogelpark, waar bezoekers van dichtbij kennis konden maken met inheemse vogels. In 2006 kwam het vogelpark in handen van de provincie West-Vlaanderen. De Zwinvlakte werd aangekocht door het Agentschap voor Natuur en Bos. Het nieuwe Zwin Natuur Park opende in 2016 de deuren als een interactief natuurbelevingspark met vaste en tijdelijke tentoonstellingen, een huttenparcours, een panoramatoren en uiteraard de 333 hectare grote Zwinvlakte.

Graaf Léon Lippensdreef 8, 8300 Knokke–Heist
www.zwin.be

Vlaams Natuurreservaat Baai van Heist

De Baai van Heist bestaat uit embryonale duinen met een zeldzame vegetatie. Er is ook een ‘slufter’ met typische slikke -en schorreplanten zoals zeeaster, lamsoor en klein schorrekruid. Deze voedselrijke slibgronden oefenen een grote aantrekkingskracht uit op steltlopers en eendachtigen. Het laag strand biedt broedgelegenheid aan grondbroedende strandvogels zoals de strand- en bontbekplevier.

Uitkijkpunt Port of Antwerp–Bruges

Dit bijzondere uitkijkpunt ligt op een scharnierpunt tussen de voor- en achterhaven van Zeebrugge. Je kunt er cruiseschepen bewonderen en gigantische autoschepen de Pierre Vandammesluis zien binnenvaren. Het uitzicht op de haveningang en de twee strekdammen, die ongeveer 3,5 km in zee liggen, is werkelijk adembenemend.

Provinciedomein Zeebos

Langs de 15de-eeuwse Graaf Jansdijk startte de provincie West-Vlaanderen in 1998 met de aanplant van een nieuw bos. Els, abeel, schietwilg en esdoorn vormen de belangrijkste bomen in dit 'Zeebos'. In 2005 werd het 50 ha grote provinciedomein, met speeltuin, voor het publiek opengesteld.

SEA LIFE

De meer dan vijftig aquaria van SEA LIFE Blankenberge tonen het wonderlijke onderwaterleven van de Amazonerivier tot aan de Noordzee. Van spectaculaire haaien in de haaientunnel en beruchte piranha's tot knotsgekke Humboldtpinguïns, speelse otters en imposante zeeleeuwen in het buitengedeelte. Maar de bekendste afdeling van SEA LIFE is wellicht het zeehondenopvangcentrum. Aangespoelde zeehonden worden er opgevangen en verzorgd met de bedoeling ze opnieuw in de natuur vrij te laten.

Koning Albert-I-laan 116, 8370 Blankenberge
www.visitsealife.com

B > **C** 19 km

Van SEA LIFE in Blankenberge naar Fort Napoleon in Oostende

Belle Époque Centrum

Drie belle-époquevilla's uit 1894 werden gerestaureerd en vormen tegenwoordig het Belle Époque Centrum, een interactief belevingshuis dat het verhaal vertelt van Blankenberge anno 1900. De belle époque kende haar gloriejaren tussen 1870 en 1914, toen de Europese burgerij een opvallende welvaart kende. Blankenberge ontwikkelde zich tot een belangrijke badstad met een casino, een pier in zee, kustvilla's en grote hotels. Een interactieve tentoonstelling vertelt dit nostalgisch verhaal met affiches, postkaarten, mode, foto's, tegeltableaus en filmmateriaal.

Elisabethstraat 24, 8370 Blankenberge
www.belleepoquecentrum.be

Paravang >

De Paravang is een open wandelgang uit 1908. Het belle-époquebouwwerk bestaat uit een windscherm met zitbanken, vanwaar je uitzicht hebt op de jachthaven en het Leopoldpark. De naam is afgeleid van het Franse woord voor windscherm: *paravent*. In 2002 is de Paravang volledig gerestaureerd.

© Jan D'Hein

Spioenkop ^

Het opvallende paviljoen op het 31 m hoge duin dankt zijn naam aan de overwinning van de Boeren op de Engelsen in de Slag bij Spioenkop (Natal) tijdens de Zuid-Afrikaanse Vrijheidsoorlog in 1900. Sedert de 18de eeuw is dit duin in Wenduine een strategische observatiepost. Er stonden ooit een semafoormast en een douanewachthuis. In 1902 werd een eerste duinpaviljoen met rieten dak gebouwd. Het huidige paviljoen met betonnen rood dak dateert van 1955.

© Westnor

Tramhuisje ^

Het tramstation van De Haan werd gebouwd in 1902 door architect Dhaeyer langs de stoomtramlijn Oostende-Blanckenberge. Deze 'Tramlijn der Duinen' werd in 1886 aangelegd. Het station is een voorbeeld van belle-époquearchitectuur in Engels-Normandisch vakwerk. Het omvatte oorspronkelijk een wachtruimte, sanitair, een ruimte voor de stationschef met een loket, bagageruimte, kolenberging en een waterreservoir op zolder voor de bevoorrading van de stoomtram. In 1977 werd het iconische gebouw in zijn bestaan bedreigd, waarop het door de gemeente De Haan werd aangekocht voor één symbolische frank. Vier jaar later kreeg het de status van beschermd monument. In 2002 volgde een volledige restauratie. Nu vind je er een toeristisch informatiepunt.

Koninklijke Baan, 8420 De Haan

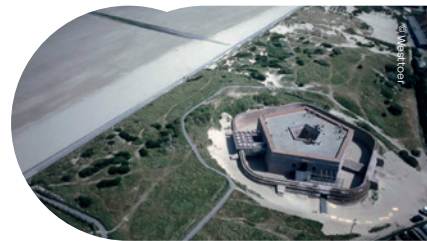
Vuurtoren Guillaume Bijl

Deze 14 m hoge vuurtoren werd in 2020 gebouwd in het kader van HORIZON 2025, het project van Westtoer en de provincie West-Vlaanderen om een netwerk van uitkijkpunten te realiseren. Dit 'kunstwerk met een knipoog' is ontworpen door Guillaume Bijl. Via een spiltrap bereik je een 10 m hoog platform waarvandaan je kunt genieten van een 360-graden-uitzicht op zee, strand, duinen en achterland.

Strandtoegang Vosseslag, 8420 De Haan

Fort Napoleon

Het vijfhoekig torenfort werd van 1811 tot 1814 gebouwd in opdracht van Napoleon. Het imposante bakstenen gebouw kende een bewogen geschiedenis en is meermaals beschadigd geraakt en weer hersteld. Het werd volledig gerestaureerd en herbestemd door de Vlaamse erfgoedorganisatie Herita. Het opende in 2000 als toeristische belevingsruimte en restaurant.

Vuurtorenweg 13, 8400 Oostende - www.fort-napoleon.be

www.lannoo.com

TEKSTEN

Westtoer - www.westtoer.be
Toerisme Oost-Vlaanderen - www.routen.be
Toerisme Provincie Antwerpen - www.provincieantwerpen.be
Toerisme Vlaams-Brabant - www.toerismevlaamsbrabant.be
Visit Limburg - www.visitlimburg.be
Visit Flanders - www.visitflanders.com

COVERBEELDEN

Front: Visit Flanders
Back - van links naar rechts: Visit Flanders; Westtoer; Lander Loeckx

CARTOGRAFIE

Elke Feusels

ONTWERP

Keppie & Keppie, Varsenare

ZETWERK

Keppie & Keppie, Varsenare

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt 2023

© Westtoer - www.westtoer.be

© Toerisme Oost-Vlaanderen - www.routen.be

© Toerisme Provincie Antwerpen - www.provincieantwerpen.be

© Toerisme Vlaams-Brabant - www.toerismevlaamsbrabant.be

© Visit Limburg - www.visitlimburg.be

© Visit Flanders - www.visitflanders.com

D/2023/45/378 - NUR 501

ISBN 978-94-014-9194-5

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in welke vorm ook of op welke wijze ook, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.